

Sygn. akt VU 990/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant stażysta Emilia Łopatowska

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku K. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania K. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 21 lutego 2014 r. sygn.(...)

oddala odwołanie.

VU 990/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 lutego 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy K. U. na kwotę 2.122,96 zł. Po waloryzacji od dnia 1 marca 2014 roku emerytura wyniosła 2.318,23 zł. W podstawie wymiaru emerytury organ rentowy uwzględnił dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 najkorzystniejszych lat przypadających w całym okresie ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 133,92%. Organ rentowy przyjął za udowodnione 26 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych. Wskazano, że decyzja ma charakter ostateczny.

Od decyzji powyższej wnioskodawca K. U. odwołał się w dniu 21 marca 2014 roku. Wniósł, by w podstawie wymiaru jego emerytury organ rentowy uwzględnił dodatkowe składniki wynagrodzenia w latach 1973 - 1979 w postaci premii w wysokości 25% wynagrodzenia oraz 13-tych pensji. Z uwzględnieniem tych składników wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia powinien wynieść 145,35%. Ponadto wniósł o uwzględnienie do stażu ubezpieczeniowego okresu od 25 czerwca 2004 roku do 13 maja 2008 roku, kiedy to sprawował opiekę nad swoją teściową J. R..

Organ rentowy wnosil o oddalenie odwołania w zakresie przeliczenia emerytury z uwzględnieniem wysokości premii oraz 13-tych pensji. W pozostałym zakresie wnosil, by odwołanie wnioskodawcy odrzucić.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Wnioskodawca K. U. złożył w dniu 28 listopada 2008 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 31 grudnia 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy K. U. prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do nabycia emerytury określonych w

art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem nie legitymuje się on 35-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3, decyzja z dnia 31 grudnia 2008 roku k. 119 - w aktach ZUS)

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym dnia 9 stycznia 2009 roku, K. U. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Wskazał, że w jego ocenie posiada ponad 35-letni staż ubezpieczeniowy, albowiem w okresie od 25 czerwca 2004 roku do 13 maja 2008 roku sprawował opiekę nad swoją teściową J. R., który to okres powinien być zaliczony do jego stażu ubezpieczeniowego.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2009 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji ZUS z dnia 31 grudnia 2008 roku. W uzasadnieniu wyroku wskazał, że okresu sprawowania przez wnioskodawcę opieki nad teściową nie można zaliczyć do okresu nieskładkowego w rozumieniu art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem członek rodziny, o którym mowa w tym przepisie, to członek uprawniony do renty rodzinnej w myśl przepisów ww. ustawy. Teściowa nie należy do kręgu tych osób. Nadto Sąd Okręgowy podniósł, że teściowa wnioskodawcy nie legitymowała się orzeczeniem stwierdzającym całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji, ani nie posiadała orzeczenia o zaliczeniu jej do stopnia niepełnosprawności. Nawet zatem w razie uznania, że teściowa jest członkiem rodziny w rozumieniu art. 7 pkt 7 ww. ustawy, to okres od 25 czerwca 2004 roku do 13 maja 2008 roku nie może zostać zaliczony do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy. Przepis ten wymaga bowiem opieki nad członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. Tym samym Sąd Okręgowy uznał decyzję organu rentowego za prawidłową.

(dowód: odwołanie k. 2, wyrok Sądu Okręgowego z dnia 21 lipca 2009 roku k. 25, uzasadnienie wyroku k. 29 - 30 – w aktach sprawy VU 164/09)

Wnioskodawca złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego wydanego w sprawie VU 164/09. Wyrokiem z dnia 14 maja 2010 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy. Skarga kasacyjna wnioskodawcy oddalona została wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie I UK 87/11. W uzasadnieniu powyższego wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że z art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że nie chodzi o jakąkolwiek opiekę, ale tylko o opiekę nad osobą o szczególnie wysokim stopniu niezdolności do pracy lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności, przy czym aspekt dowodowy w tym zakresie rozwiązuje sam ustawodawca, stawiając wymóg uprzedniego „zaliczenia” lub „uznania” tych stanów za inwalidztwo lub niepełnosprawność, a więc formalnego ich potwierdzenia. A skoro w sprawie ustalono, że teściowa wnioskodawcy nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, to okres sprawowania nad nią opieki nie może być zaliczony do nieskładkowego. Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że orzeczeń w powyższym zakresie nie zastępują zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia, ponieważ to nie lekarze leczący decydują o niezdolności do pracy, czy niepełnosprawności. Chodzi tu o prawne rozumienie niezdolności do pracy lub niepełnosprawności.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie I UO 1/13 Sąd Najwyższy odrzucił skargę wnioskodawcy o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2011 roku sygn. akt I UK 87/11.

(dowód: wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 14 maja 2010 roku k. 25, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2011 roku z uzasadnieniem k. 82 – 84, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 roku – w aktach sprawy VU 164/09)

Kolejny wniosek o emeryturę K. U. złożył w dniu 28 marca 2011 roku. Decyzją z dnia 12 maja 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawcy emeryturę. Emeryturę ustalił w kwocie zaliczkowej z uwagi na trwające postępowanie sądowe w sprawie przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w następstwie jego

odwołania od decyzji ZUS z dnia 31 grudnia 2008 roku. Decyzja ostateczna wydana została w dniu 21 lutego 2014 roku i stanowi ona przedmiot rozpoznania w sprawie niniejszej. Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy organ rentowy przyjął wynagrodzenia wnioskodawcy z lat 1973 – 1992.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3, decyzja z dnia 12 maja 2011 roku k. 21, decyzja z dnia 21 lutego 2014 roku wraz z obliczeniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru k. 58-59- w aktach ZUS)

W okresie od dnia 25 czerwca 2004 roku do dnia 13 maja 2008 roku K. U. sprawował opiekę nad swoją teściową J. R.. J. R. urodziła się (...). W dniu 22 czerwca 2004 roku J. R. uległa wypadkowi komunikacyjnemu. W Szpitalu (...) wT. przebywała od 22 czerwca do 25 czerwca 2004 roku i od 23 lipca do 30 lipca 2004 roku. W okresie kolejnej hospitalizacji od 17 sierpnia do 27 września 2004 roku rozpoznano u J. R. zespół otępienny oraz stan po urazie czaszkowo – mózgowym. W okresie od 27 września do 4 października 2004 roku J. R. przebywała w Zakładzie (...) ww. Szpitala.

Decyzją MOPS z dnia 17 września 2004 roku J. R. została skierowana do Domu Pomocy Społecznej(...) w T. W uzasadnieniu decyzji podano, że z dokumentacji medycznej J. R. wynika, iż wymaga ona całodobowej opieki, a jej stan zdrowia nie pozwala na samodzielną egzystencję. Nadto z wywiadu środowiskowego wynika, że rodzina, to jest syn i córka, nie mogą J. R. tej opieki zapewnić. J. R. nie przebywała w (...). Opiekował się nią wnioskodawca.

W trakcie opieki nad teściową wnioskodawca nie pracował i nie osiągał żadnego dochodu. Teściowa wnioskodawcy była wówczas uprawniona do emerytury wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym, nie legitymowała się orzeczeniem stwierdzającym całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji, ani nie posiadała orzeczenia o zaliczeniu jej do stopnia niepełnosprawności.

(dowód: oświadczenie wnioskodawcy k. 43, odpis skrócony aktu zgonu k. 91, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 93, karta urazowa k. 95-97, karty informacyjne k. 99, 103, 105, 111 – w aktach ZUS, zeznania wnioskodawcy k. 46 odwrot, k. 48, decyzja MOPS z dnia 17 września 2004 roku k. 8-9)

W okresie od dnia 25 czerwca 1973 roku do dnia 13 października 1990 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w T. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym w okresie spornym, to jest w latach 1973 – 1979, na stanowiskach: mistrza w Oddziale Zabezpieczeń oraz kierownika w Ośrodku (...).

(dowód: świadectwo pracy, opinia z dnia 29 listopada 1988 roku - w aktach osobowych wnioskodawcy)

W notatce służbowej z dnia 4 lutego 1981 roku z rozmowy przeprowadzonej przez Kierownika D. Kadr z czterema pracownikami D. (...) stwierdzono, że do pracy wnioskodawcy jako Kierownika D. pracownicy zgłosili zastrzeżenia, iż wnioskodawca nie angażował się w bezpośrednią obsługę urządzeń, nie podejmował wiążących pracowników decyzji oraz, że był konfliktowy. W dniu 5 lutego 1981 roku Główny Księgowy wystąpił do Zastępcy Dyrektora ds. Pracowniczych z pismem, iż wprawdzie obsługa techniczna ośrodka pod kierownictwem wnioskodawcy dawała poprawną pracę i terminowe wydruki, jednakże stosunki wnioskodawcy z podwładnymi i przełożonymi były złe, w związku z czym wnioskodawca nie może być zatrudniony w (...).

(dowód: pismo z dnia 6 maja 1979 roku, notatka służbowa z dnia 4 lutego 1981 roku, pismo z dnia 5 lutego 1981 roku – w aktach osobowych wnioskodawcy)

Z lat 1980 – 1990 zachowały się karty wynagrodzeń wnioskodawcy, na podstawie których przechowawca akt osobowych wystawił w dniu 18 kwietnia 2011 roku zaświadczenie o wynagrodzeniu wnioskodawcy w ww. okresie.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 11 – w aktach ZUS)

W piśmie o przyjęciu wnioskodawcy do pracy wskazano, że zostaje on zatrudniony od dnia 25 czerwca 1973 roku za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 2.000 złotych plus „do 25% premii regulaminowej”.

W trakcie zatrudnienia wnioskodawca otrzymał szereg angaży, w których pracodawca wskazywał wysokość wynagrodzenia zasadniczego wnioskodawcy kwotowo. W angażach tych wskazano, że:

- od dnia 1 października 1973 roku uposażenie zasadnicze wynosi 2.800 złotych (w tym 2.500 złotych za czynnik decyzji i kontaktów oraz 300 złotych za czynnik kierowania) oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 marca 1974 roku uposażenie zasadnicze wynosi 3.100 złotych (w tym 2.800 złotych za czynnik decyzji i kontaktów oraz 300 złotych za czynnik kierowania) oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 lipca 1974 roku uposażenie wynosi 3.550 złotych (w tym 3.100 złotych za czynnik decyzji i kontaktów oraz 450 złotych za czynnik kierowania), oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 sierpnia 1975 roku uposażenie zasadnicze wynosi 4.100 złotych, oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 stycznia 1977 roku uposażenie zasadnicze wynosi 4.600 złotych, oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej, a od dnia 1 marca 1978 także do dodatku funkcyjnego w wysokości 700 złotych,
- od dnia 1 maja 1978 roku uposażenie zasadnicze wynosi 5.000 złotych, dodatek funkcyjny 700 złotych oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 sierpnia 1979 roku uposażenie zasadnicze wynosi 5.500 złotych, dodatek funkcyjny 700 złotych oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 października 1979 roku uposażenie zasadnicze wynosi 5.500 złotych, dodatek funkcyjny 1.000 złotych oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,
- od dnia 1 września 1980 roku uposażenie zasadnicze wynosi 6.300 złotych, dodatek 1.000 złotych oraz wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej,

(dowód: angaże - w aktach osobowych wnioskodawcy; pismo o przyjęciu do pracy i angaże k. 13 – 37 – w aktach ZUS)

Wnioskodawca w okresie zatrudnienia w ZWCh (...) otrzymywał premie. W zakładzie były także wypłacane 13-te pensje.

(dowód: częściowo zeznania świadków: W. C. k. 45 odwrót, 48, E. K. (1) k. 46, 48, B. S. k. 46, 46 odwrót, 48, częściowo zeznania wnioskodawcy k.46 odwrót, 47, 48)

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył i ocenił, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.), zwanej dalej ustawą, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy K. U. na kwotę 2.122,96 zł. Po waloryzacji od dnia 1 marca 2014 roku emerytura wyniosła 2.318,23 zł. W podstawie wymiaru emerytury organ rentowy uwzględnił dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 najkorzystniejszych lat przypadających w całym okresie ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru

emerytury wyniósł 133,92%. Organ rentowy przyjął za udowodnione 26 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych. Wskazano, że decyzja ma charakter ostateczny.

Wnioskodawca żądał, po pierwsze, by w podstawie wymiaru jego emerytury organ rentowy uwzględnił dodatkowe składniki wynagrodzenia w latach 1973 - 1979 w postaci premii w wysokości 25% wynagrodzenia oraz 13-tych pensji. Z uwzględnieniem tych składników wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia powinien wynieść, zdaniem wnioskodawcy, 145,35%. Po drugie, K. U. wniósł o uwzględnienie do stażu ubezpieczeniowego okresu od 25 czerwca 2004 roku do 13 maja 2008 roku, kiedy to sprawował opiekę nad swoją teściową J. R..

Nie budzi wątpliwości, że wynagrodzenia wnioskodawcy z lat spornych 1973 - 1979 ustalone zostały wyłącznie na podstawie angaży w braku innych dokumentów płacowych z tego okresu, przy czym angaże te pozwalały na ustalenie wysokości wynagrodzenia zasadniczego oraz w okresach sprawowania funkcji - dodatku funkcyjnego. Dokumenty płacowe wnioskodawcy z okresu spornego w postaci list płac, czy kart wynagrodzeń nie zachowały się.

W myśl przepisu § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Należy wskazać, że przewidziane w powołanym wyżej rozporządzeniu ograniczenia co do środków dowodowych będących podstawą ustalenia wysokości zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru świadczenia, nie obowiązują w postępowaniu sądowym. Do postępowania dowodowego w tym zakresie mają bowiem zastosowanie ogólne przepisy dotyczące przeprowadzania dowodów w procesie cywilnym. Stosowania przepisów ogólnych nie wyłączają także odrębne unormowania odnoszące się do postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku, III AUa 105/97). Trzeba jednak podkreślić, że choć przewidziane w powołanym wyżej rozporządzeniu ograniczenia co do środków dowodowych, będących podstawą ustalenia wysokości zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru świadczenia, nie obowiązują w postępowaniu sądowym, to dowody na te okoliczności mają być dowodami nie budzącymi wątpliwości, spójnymi i precyzyjnymi. Dowody te należy więc oceniać rygorystycznie i można dokonać na ich podstawie ustaleń faktycznych tylko wówczas, gdy spełniają one wyżej wymienione kryteria (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998r, II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667).

W związku z powyższym Sąd Okręgowy prowadził postępowanie dowodowe na okoliczność wysokości wynagrodzeń wnioskodawcy w latach spornych nie ograniczając się wyłącznie do dowodów z dokumentów. Przesłuchał także - w uwzględnieniu wniosku wnioskodawcy - świadków, przesłuchał wnioskodawcę, z urzędu zażądał również osobowych wnioskodawcy. Dążył bowiem do wyjaśnienia okoliczności, jakie i w jakiej wysokości wnioskodawca otrzymywał pozostałe, to jest za wyjątkiem wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, składniki wynagrodzenia. Ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie pozwoliła jedynie na ustalenie, jakie składniki płacowe były wnioskodawcy wypłacane, nie pozwoliła natomiast na ustalenie, jaka była ich wysokość. Należy bowiem wskazać, że dowody na okoliczność wysokości zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty, mają być dowodami nie budzącymi wątpliwości, spójnymi i precyzyjnymi. Takich kryteriów w zakresie konkretnej wysokości premii oraz 13-tych pensji nie spełniają zeznania świadków. I tak, świadek W. C. stwierdził, że premie w zakładzie były premiami miesięcznymi regulaminowymi, a kadra średniego szczebla miała wypłacane premie w wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego. Zeznał też, że w regulaminie premiowania były określone sytuacje, w których pracownika można było premii pozbawić. W grupie pracowników średniego szczebla przypadki pozbawienia pracownika premii były sporadyczne, z czego świadek wnioskował, że wnioskodawca miał zawsze wypłacaną premię. Świadek przyznał jednak, że list płac wnioskodawcy nigdy nie widział. Świadek E. K. (2) stwierdził natomiast, że premia zależała od wykonania planu i jednocześnie stwierdził, że „sprawy dyscyplinarne” mogły pozbawić pracownika 13-tej pensji, a premii chyba nie, jakkolwiek świadek postanowień regulaminu premiowania przytoczyć nie potrafił. Co do wypłaty wnioskodawcy premii, to świadek stwierdził, że „przypuszcza”, że wnioskodawca miał ją wypłacaną,

ale jednoznacznie stwierdzić tego nie może. Wreszcie świadek B. S. zeznał, że wypłata i wysokość premii zależały od uznania kierownika, który otrzymaną pulę dzielił na pracowników według ich zasług. Premie wynosiły 20% - 25% wynagrodzenia albo więcej, przy czym także ten świadek jedynie „podejrzewał”, że wnioskodawca miał wypłacana premię w wysokości takiej, jak świadek. Mając na uwadze rozbieżności w zeznaniach świadków, to, że Sąd nie dysponował regulaminem premiowania oraz to, że w angażach wnioskodawcy wskazane było jedynie, że wnioskodawca ma prawo do premii regulaminowej, a w jednym z nich, że premia wynosi „do 25% wynagrodzenia”, Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy, iż premię wypłacaną miał w stałej wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego w każdym miesiącu. Ponadto należy zauważyć, że w aktach osobowych wnioskodawcy znajdują się notatki, z których wynika, że pracując na stanowisku kierownika miał problemy ze współpracą z pracownikami. Powyższe mogło powodować wypłatę premii w innej, niż najwyższa wysokości.

Natomiast co do 13-tych pensji, to żaden ze świadków nie wskazał, w jakiej wysokości były one wypłacane. Tego nie tylko świadkowie, ale i sam wnioskodawca nie pamiętali. Gdyby jednak wysokość wypłacanych wnioskodawcy 13-tych pensji została przez niego udowodniona, to i tak kwoty te nie mogłyby zostać zaliczone do podstawy wymiaru świadczenia. Jak bowiem zasadnie podniósł ZUS w odpowiedzi na odwołanie w myśl przepisów obowiązujących w spornym okresie, w tym w szczególności zgodnie z obowiązującym w okresie od 1 stycznia 1971 roku do 31 grudnia 1976 roku rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 roku w sprawie obliczania podstaw wymiaru emerytury i renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. Nr 35, poz. 246 ze zm.) oraz obowiązującym w okresie od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1983 roku rozporządzeniem Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 13 grudnia 1976 roku w sprawie dostosowania niektórych przepisów o ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu rodzinnym do zasad określających składniki funduszu płac (Dz. U. Nr 40, poz. 239 ze zm.) wynagrodzenie wypłacane z zakładowego funduszu nagród, w tym indywidualna nagroda roczna, tzw. trzynastka (wypłacana ze środków spoza osobowego funduszu płac), nie stanowiło podstawy wymiaru składek.

Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy zaliczeniu do jego stażu ubezpieczeniowego nie mógł również podlegać okres od 25 czerwca 2004 roku do 13 maja 2008 roku, kiedy to sprawował opiekę nad swoją teściową J. R..

Okres opieki nad teściową wnioskodawcy w przedstawionym stanie faktycznym nie jest bowiem okresem nieskładkowym wymienionym w art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten w punkcie 7 stanowi, że okresami nieskładkowymi są przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy niewykonywania pracy, w granicach do 6 lat, spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia. I jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 5 lipca 2011 roku w sprawie I UZP 3/11 oraz w wyroku z dnia 4 października 2011 roku w sprawie I UK 87/11 z przepisu art. 7 pkt 7 ustawy wynika, że nie chodzi o jakąkolwiek opiekę, ale tylko o opiekę nad osobą o szczególnie wysokim stopniu niezdolności do pracy lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności, przy czym aspekt dowodowy w tym zakresie rozwiązuje sam ustawodawca, stawiając wymóg uprzedniego „zaliczenia” lub „uznania” tych stanów za inwalidztwo lub niepełnosprawność, a więc formalnego ich potwierdzenia. Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że orzeczeń w powyższym zakresie nie zastępują zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia, ponieważ to nie lekarze leczący decydują o niezdolności do pracy, czy niepełnosprawności. Chodzi tu o prawne rozumienie niezdolności do pracy lub niepełnosprawności.

A skoro w sprawie ustalono, że teściowa wnioskodawcy nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, to okres sprawowania nad nią opieki nie może być zaliczony do okresu nieskładkowego. Wprawdzie wnioskodawca na rozprawie w dniu 8 stycznia 2015 roku stwierdził, że nie wie, czy J. R. legitymowała się orzeczeniem o niepełnosprawności, jednakże w oświadczeniu złożonym przed organem rentowym w dniu 28 listopada 2008 roku wskazał, że takie orzeczenie nie zostało wydane. Nie było także podstaw do otwarcia zamkniętej rozprawy na nowo, o co wnioskował K. U. w piśmie procesowym z

dnia 13 stycznia 2015 roku. W piśmie tym wniósł o to, by Sąd zwrócił się do placówki medycznej o dokumentację na okoliczność stanu zdrowia J. R. oraz o przesłuchanie pracowników ZUS, Starostwa Powiatowego oraz MOPS w T. na okoliczność orzeczeń dotyczących zdrowia J. R.. Przede wszystkim wskazać ponownie trzeba, że skoro orzeczeń w zakresie zaliczenia do I grupy inwalidów lub uznania za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznania za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym nie zastępują zaświadczenia lekarskie o stanie zdrowia, to nie było potrzeby badania dokumentacji medycznej J. R., ani też przesłuchania pracowników ZUS, Starostwa Powiatowego oraz MOPS w T. na okoliczność orzeczeń dotyczących zdrowia J. R., pomijając już okoliczność, że wnioskodawca nie wskazał personaliów tych osób.

Dodać należy, że nie było podstaw do odrzucenia odwołania wnioskodawcy w zakresie żądania zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu opieki nad J. R., o co wnosił organ rentowy.

Nie budzi wątpliwości, że wszczynające postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych odwołanie od decyzji organu rentowego pełni rolę pozwu. A zatem w sytuacji, gdy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona, sąd powinien odwołanie odrzucić na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Jeśli zaś przeszkoda procesowa w postaci prawomocnego osądzenia sprawy powstała następczo, wówczas wydanie wyroku staje się niedopuszczalne i postępowanie należy umorzyć na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Podkreślić przy tym trzeba, że przedmiotem sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych jest kontrola decyzji organu rentowego. Jak jednak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 lipca 2011 roku w sprawie I UK 425/10 (OSNAPIUS 2012/17-18/227) w istocie nie tyle chodzi o tę decyzję, co o ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia organu rentowego w zakresie ustalenia prawa do świadczenia z ubezpieczeń społecznych, obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym lub innych praw i obowiązków ze stosunku ubezpieczenia społecznego. Dlatego też, powaga rzeczy osądzonej dotyczy tych orzeczeń sądów ubezpieczeń społecznych, których podstawa faktyczna nie może ulec zmianie.

W sprawie VU 164/09 wnioskodawca występował o przyznanie emerytury w obniżonym wieku, natomiast w niniejszej sprawie kwestionował wysokość przyznanej już emerytury. Tym samym nie zachodziły podstawy do uznania, że sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami została prawomocnie osądzona.

Z powyższych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji.